

Sygn. akt I ACa 127/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Myszkowska

Sędziowie: SA Joanna Walentkiewicz – Witkowska

SO del. Barbara Krysztofiak (spr.)

Protokolant: stażysta Iga Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2016 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **Województwa (...)**

przeciwko **B. S.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 13 października 2015 r. sygn. akt II C 428/15

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od B. S. na rzecz Województwa (...) kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym .**

Sygn. akt I ACa 127/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 października 2015 roku wydanym w sprawie z powództwa Województwa (...) przeciwko B. S. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności prowadzonej pod sygnaturą akt II C 428/15 Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny pozbawił wykonalności w całości wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14, zmieniający w punkcie 1. wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 379/09, zaopatrzony w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 października 2014 roku w zakresie punktu 1. litera a) i punktu 2 (punkt 1 wyroku) oraz zasądził od B. S. na rzecz Województwa (...) kwotę 7.600 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt 2 wyroku).

Powyższy wyrok zapadł na podstawie ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

W ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup systemów informatycznych do zarządzania informacjami środowiskowymi i opłatami za korzystanie ze środowiska Województwo (...) zorganizowało przetarg na: dostarczenie systemów informatycznych do zbierania, archiwizowania, przetwarzania informacji o ochronie

środowiska, w szczególności do zarządzania opłatami za korzystanie ze środowiska, opłatą produktową i substancjami zubożającymi warstwę ozonową, tj. weryfikacji należnych i wnoszonych opłat, ich podziału na poszczególne fundusze, wspomaganie wydawania decyzji administracyjnych z tego zakresu oraz wspomaganie procesu windykacji, zaimportowanie istniejących baz do nowego systemu, zapewnienie zmian w oprogramowaniu do zmian prawnych przez okres licencjonowania, zapewnienie serwisu technicznego dostarczonego oprogramowania oraz wsparcie merytorycznego on-line przez wykonawcę.

B. S. złożyła ofertę, która ostatecznie została wybrana do realizacji zamówienia. Strony zawarły umowę nr (...) w dniu 24 lutego 2009 roku w Ł.. Przedmiot umowy miał zostać wykonany w przeciągu 30 dni od daty jej podpisania. Wynagrodzenie określono na kwotę 384.300 złotych brutto.

Pozwana po wykonaniu dzieła wystawiła powodowi fakturę VAT na umówioną kwotę 384.300 złotych brutto oraz zapłaciła podatek VAT w wysokości 69.300 złotych. Faktura nie została zapłacona przez powoda, gdyż w jego ocenie, zobowiązanie nie zostało wykonane: oferowany przez pozwaną produkt zawierał wady, których nieusunięcie spowodowało odstąpienie od umowy.

Faktura nie została księgowana w urzędzeniach księgowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...). Faktury takie księguje się, gdy są merytorycznie sprawdzone i zatwierdzone pod względem zgodności wykonania umowy.

Pozwana wystąpiła do Sądu Okręgowego w Katowicach z roszczeniem jedynie co do części wynagrodzenia ujętego w w/ w fakturze VAT, wnosząc o zasądzenie na jej rzecz kwoty 80.000 złotych (cały zapłacony przez pozwaną podatek VAT w kwocie 69.300 złotych oraz część należności głównej w wysokości 10.700 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2009 roku oraz kosztów procesu.

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie II C 379/09 oddalił powództwo; zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3.617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu i nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 19.358 złotych tytułem kosztów sądowych.

Wyrokiem z dnia 6 października 2014 roku Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14, na skutek apelacji powódki, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach, wydany w sprawie o sygnaturze akt II C 379/09, i zasądził na rzecz B. S. od Województwa (...), kwotę 80.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2009 roku oraz kwotę 11.617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, a także kwotę 6.700 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w Katowicach ustalił, że strony łączyła umowa o dzieło, zaś powódka, która wykonała umowę zgodnie z tym co stanowiło jej przedmiot (za wyjątkiem importu istniejących baz danych do nowego systemu), ma prawo domagać się wynagrodzenia za wykonane dzieło, stosownie do treści art. 627 k.c.

W dniu 12 marca 2012 roku B. S. wystąpiła z wnioskiem o zawiązanie Województwa (...) do próby ugodowej w sprawie o zapłatę kwoty 80.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2009 roku do dnia zapłaty, która to kwota wynikać miała z umowy z dnia 24 lutego 2009 roku, nr (...). Na objętą zawiązaniem należność w wysokości 80.000 złotych składały się: cały zapłacony przez pozwaną podatek VAT – 69.300 złotych oraz część należności głównej – 10.700 złotych. Do zawarcia ugody pomiędzy stronami nie doszło.

W maju 2014 roku pozwana ponownie wystąpiła z wnioskiem o zawiązanie Województwa (...) do próby ugodowej o zapłatę, tym razem kwoty 304.300 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2009 roku do dnia zapłaty wynikającej z umowy nr (...) z dnia 24 lutego 2009 roku. Postępowanie toczyło się przez Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, sygnatura akt. I Co 134/14.

W dniu 12 stycznia 2015 roku powód – dłużnik, wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2014 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14.

W maju 2015 roku pozwana wystąpiła do Sądu Okręgowego w Katowicach o zapłatę pozostałej części należności wynikającej z w/w faktury VAT. Pozew nie został doręczony przeciwnikowi procesowemu z uwagi na fakt, iż trwa procedura wywołana wnioskiem powódki o zwolnienie od kosztów sądowych.

Pismem z dnia 7 października 2014 roku pełnomocnik pozwanej adwokat L. C., który od lat prowadzi obsługę prawną firmy (...), powołując się na udzielone pełnomocnictwo, wezwał dłużnika do zapłaty następujących kwot: 80.000 złotych tytułem należności głównej, 46.614,79 złotych tytułem odsetek od dnia 16 kwietnia 2009 roku do dnia 7 października 2014 roku, dalszych odsetek po 28,49 złotych dziennie do dnia zapłaty oraz kosztów zastępstwa adwokackiego za obie instancje w kwocie 6.317 złotych. Pełnomocnik pozwanej wskazał, iż w/w kwoty stanowią należności zasądzone wyrokami: Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie z powództwa B. S. – M. Systemu Komputerowe o sygnaturze akt II C 379/09, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14 („Zakup systemów informatycznych do zarządzania informacjami środowiskowymi i opłatami za korzystanie środowiska” (...)). Dodatkowo wskazano dwa numery konta, na które należy przelać w/w należności: numer rachunku bankowego pozwanej (na które należy przelać należność główną oraz odsetki) oraz numer rachunku bankowego jej pełnomocnika (do zapłaty kosztów zastępstwa adwokackiego). W piśmie zastrzeżono rygor egzekucji, na wypadek nie uczynienia zadość powinności.

Po otrzymaniu wezwania do zapłaty strony wymieniały między sobą korespondencję, która dotyczyła sposobu dokonania płatności, a ściślej numeru konta bankowego, na jaki ma nastąpić zapłata. W pismach pochodzących od pełnomocnika pozwanej – wierzyciela, wskazywano, że chodzi o zapłatę należności wynikających z wyroków: Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 12 listopada 2013 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt II C 379/09 zmienionego następnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14 i podano właściwe numery kont (odrębne dla należności głównej oraz kosztów i wydatków sądowych i kosztów zastępstwa).

Pismem z dnia 3 listopada 2014 roku powód – dłużnik zwrócił się z prośbą o przeskanowanie na adres jego poczty elektronicznej wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2014 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14, co zostało wykonane drogą elektroniczną w dniu 5 listopada 2015 roku.

W dniu 10 listopada 2014 roku powód – dłużnik przelał na wskazany w korespondencji rachunek bankowy pozwanej – wierzyciela, tj. B. S. kwotę 137.983,56 złote. W tytule przelewu wskazano, że zapłata dotyczy sprawy o sygnaturze akt I ACa 231/14 z dnia 6 października 2014 roku. Na rachunek bankowy pełnomocnika pozwanej – adwokata L. C. tego samego dnia przelano kwotę 18.317 złotych. W tytule przelewu podano, że zapłata dotyczy sprawy I ACa 231/14 z dnia 6 października 2014 roku.

Pismem datowanym na dzień 26 stycznia 2015 roku pozwana, powołując się na treść wyroku sądowego z dnia 6 października 2014 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14 wezwała powoda do natychmiastowego uregulowania pozostałej do zapłaty należności w wysokości 304.300 złotych wraz z należnymi odsetkami, które na dzień 26 stycznia 2015 roku wyniosły 227.332, 95 złotych. Termin płatności został określony na 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Żądana kwota, stosownie do treści pisma, wynikała z faktury VAT wystawionej przez pozwaną w dniu 1 kwietnia 2009 roku o nr 09- (...). Faktura ta opiewa na kwotę 384.300 złotych brutto Wskazana przez pozwaną należność, została pomniejszona o kwotę 80.000 złotych. Odsetki ustawowe naliczane zostały od kwoty 304.300 złotych (tj. należności pomniejszonej o należność zasądzoną prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach).

Pozwana wskazała ponadto numer rachunku bankowego, na który należy przekazać dochodzoną należność (tożsamy ze wskazanym uprzednio przez jej pełnomocnika), wskazując, iż nieuregulowanie zadłużenia skutkować będzie skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego. Wezwanie do zapłaty podpisane przez pozwaną osobiście.

W odpowiedzi na wezwanie, powód odmówił dokonania zapłaty żądanych przez pozwaną – wierzyciela należności ze względu na ich przedawnienie. Powód – dłużnik podkreślił, że umowa łącząca strony została zakwalifikowana przez Sądy orzekające w sprawie o zapłatę, jako umowa o dzieło, z której roszczenia przedawniają się z upływem dwóch lat od oddania dzieła, a jak dzieło nie zostało oddane, od dnia w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane. Mając na uwadze powyższe, z uwagi na okoliczność, że dzieło miało zostać oddane do dnia 26 marca 2009 roku w ocenie powoda roszczenie o zapłatę pozostałej części wynagrodzenia (nie objętej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach) przedawniło się w dniu 26 marca 2011 roku. Tym samym, wniesione w dniu 12 maja 2014 roku przez pełnomocnika pozwanej – wierzyciela zawezwanie do próby ugodowej, nie przerwało biegu przedawnienia.

Jednocześnie powód podniósł, że należność wynikająca z umowy w części objętej wyrokami Sądów: Sądu Okręgowego w Katowicach i Sądu Apelacyjnego w Katowicach, na który powołuje się pozwana, została przez powoda – dłużnika w całości uregulowana.

Pismem datowanym na dzień 16 marca 2015 roku, które wpłynęło do powoda w dniu 20 marca 2015 roku, pozwana złożyła powodowi oświadczenie o zaliczeniu świadczenia, które wpłynęło na jej konto w dniu 10 listopada 2014 roku w wysokości 137.983,56 złotych na zaległe świadczenie uboczne w postaci odsetek ustawowych liczonych od części należności głównej w kwocie 190.377 złotych (tj. kwoty nieobjętej wyrokami (...) Sądów) za okres od 16 kwietnia 2009 roku do dnia zapłaty, tj. do dnia 10 kwietnia 2014 roku (co wynosi 137.984,21 złotych, a więc wpłata pokrywa tę część prawie w całości). Pozwana – wierzyciel, jednocześnie poinformowała powoda – dłużnika, że do zapłaty na jej rzecz pozostała: część należności głównej w wysokości 80.000 złotych objęta tytułem egzekucyjnym w postaci wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2014 roku wydanego w sprawie I ACa 231/14, część należności głównej w kwocie 190.377 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia 12 listopada 2014 roku do dnia zapłaty oraz część należności głównej w kwocie 113.923 złote wraz z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 16 kwietnia 2009 roku do dnia zapłaty.

Powód – dłużnik nie uznał powyższego oświadczenia.

Pełnomocnik pozwanej – wierzycielki, który kierował do strony powodowej pisma w październiku i listopadzie 2014 roku prowadzi stałą obsługę prawną przedsiębiorstwa pozwanej od wielu lat. Pozwana, z uwagi na problemy zdrowotne od maja do grudnia 2014 roku nie zajmowała się sprawami własnej firmy. Udzieliła stosownego pełnomocnictwa do reprezentowania jej adwokatowi L. C. oraz swojemu mężowi J. S..

Na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2014 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt I ACa231/14, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 8 października 2014 roku, w dniu 24 marca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, K. G. wszczął postępowanie egzekucyjne w wniosku pozwanej – wierzyciela, przeciwko powodowi – dłużnikowi.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego oraz po dokonaniu oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd Okręgowy uznał, że wniesione powództwo przeciwegzekucyjne zasługuje na uwzględnienie w całości na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli, po powstaniu tytułu egzekucyjnego, nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Sąd Okręgowy wskazał, że powód, dążąc do pozbawienia wykonalności tytułu egzekucyjnego w postaci prawomocnego orzeczenia sądowego, wywodził, iż stwierdzone w tytule egzekucyjnym zobowiązanie – wygasło, na skutek spełnienia świadczenia przez dłużnika (występującego teraz w roli powoda), co miało miejsce w dniu 10 listopada 2014 roku i poprzedzone było porozumieniem stron, co do tego, na poczet jakiego długu ma nastąpić zapłata oraz formy dokonania płatności.

Sąd I instancji podkreślił, że jeżeli dłużnik posiada względem tego samego wierzyciela, kilka długów tego samego rodzaju, posiada – w pierwszej kolejności (przed wierzycielem) uprawnienie do wskazania, który ze swoich długów chce zaspokoić, wyborowi dłużnika zaś – wierzyciel nie może się sprzeciwić, bowiem popadnie w zwłokę (art. 451 § 1 k.c.). Warunkiem skutecznego zarachowania zapłaty przez dłużnika jest łączne spełnienie następujących przesłanek: tożsamości stron (istotna jest ona w chwili spełniania świadczenia niewystarczającego na pokrycie wszystkich długów), jednorodności długów (dług, który może być zarachowany musi być tego samego rodzaju, co inny dług jaki dłużnik ma w stosunku do tego samego wierzyciela; długiem tego samego rodzaju są długi opiewające na świadczenie pieniężne wyrażone w tej samej walucie, bez znaczenia dla źródła powstania długu) oraz oświadczenie dłużnika o zarachowaniu.

Sąd Okręgowy podniósł, że od tej ogólnej zasady ustawodawca przewiduje wyjątek przewidziany w zdaniu 2 powyższego przepisu, stwarzający ograniczenie dla dłużnika (a jednocześnie uprawnienie dla wierzyciela), który może „to co przypada na poczet danego długu” zaliczyć na związane z tym długiem należności uboczne oraz na zalegające świadczenie główne. Oznacza to, że przy istnieniu kilku długów dłużnik ma wprawdzie prawo wskazać na który dług zalicza świadczenie, ale to wierzyciel decyduje, czy w ramach tego długu chce zaliczyć zapłatę na należności uboczne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2002 r., III CKN 495/20000, OSNC 2002 r., nr 11, poz. 143).

Sąd Okręgowy wskazał, że na tę sposobność powołuje się pozwana, opierając się na złożonym w dniu 16 marca 2015 roku oświadczeniu o zaliczeniu wpłaconej przez powoda w listopadzie 2014 roku należności na poczet zaległego świadczenia ubocznego w postaci odsetek ustawowych liczonych od części należności głównej w kwocie 190.377 złotych (która stanowi kwotę wynagrodzenia stwierdzonego fakturą VAT, pomniejszoną o zasądzoną wyrokiem (...) Sądu kwotę 80 000 złotych), wywodząc, że cała należność objęta przedmiotową fakturą stanowiła jeden dług, jako odpowiadający całości obowiązków dłużnika wynikających z tego samego stosunku zobowiązaniowego, a częściowe dochodzenie wierzytelności z tego tytułu nie skutkuje powstaniem kilku długów.

Nadto rozstrzygając o dopuszczalności zarachowania dokonanego przez pozwaną, Sąd Okręgowy wskazał, iż zawarte w art. 451 k.c. reguły interpretacyjne znajdują zastosowanie tylko wówczas, gdy strony nie umówią się inaczej w kwestii zarachowania spełnionych przez dłużnika świadczeń (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 lutego 2008r. w sprawie I ACa 1693/05, niepubl.). Ponadto reguły interpretacyjne art. 451 nie znajdują zastosowania, jeżeli wierzyciel zaspokajany jest w drodze egzekucji, a nie przez dobrowolną zapłatę (por. post. SN z 14.1.1957 r., IV CR 589/55, (...) 1957, Nr 12; (...) 1958, Nr 2).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy przyjął, iż w okolicznościach niniejszej sprawy, należało uznać za niedopuszczalne i jako takie nieskuteczne, oświadczenie wierzycielki o zaliczeniu zapłaty z dnia 10 listopada 2014 roku w kwocie 137.983,56 złote na zaległe świadczenie uboczne w postaci odsetek ustawowych liczonych od części należności głównej w wysokości 190.377 złotych (tj. kwoty nieobjętej wyrokami (...) Sądów) za okres od 16 kwietnia 2009 roku do dnia zapłaty, tj. do dnia 10 kwietnia 2014 roku dokonane przez pozwaną w piśmie datowanym na dzień 16 marca 2015 roku, bowiem w dacie spełnienia świadczenia przez pozwanego strony umówiły się na poczet jakiej części długu następuje zapłata, dając temu wyraz w treści korespondencji, która poprzedziła przelew dokonany przez dłużnika (w szczególności wezwania do zapłaty pochodzącego od pełnomocnika wierzycielki – dokonanego pod rygorem egzekucji – określającej wysokość świadczenia, które ma zostać zapłacone oraz „źródło” z którego pochodzi zobowiązanie do zapłaty w postaci wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach), tytule zapłaty wskazanym w poleceniach przelewu oraz wezwaniu do zapłaty dokonanych przez wierzycielkę w piśmie z dnia 26 stycznia 2015 roku, a podpisanym przez pozwaną osobiście, wskazującym na zaliczenie poczynionej przez powoda wpłaty na poczet należności objętej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach. Sąd I instancji wskazał, że w tymże piśmie pozwana powołując się na treść wyroku sądowego z dnia 6 października 2014 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14, wezwała dłużnika do natychmiastowego uregulowania pozostalej do zapłaty należności w wysokości 304.300 złotych wraz z należnymi odsetkami, które na dzień 26 stycznia 2015 roku wyniosły 227.332,95 złote oraz że termin płatności został określony na 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, co również wskazuje na zamiar dochodzenia dalszej części należności nie objętej

spornym tytułem wykonawczym, w przeciwnym bowiem razie zachodziłaby powaga rzeczy osądzonej, zaś rygorem zastosowanym przez wierzycielkę byłaby egzekucja komornicza. Żądana kwota, stosownie do treści pisma, wynikała z faktury VAT wystawionej przez pozwaną w dniu 1 kwietnia 2009 roku o nr 09- (...). Faktura ta opiewa na kwotę 384.300 złotych brutto, a wskazana przez pozwaną należność została pomniejszona o kwotę 80.000 złotych; odsetki ustawowe naliczane zostały od kwoty 304.300 złotych (tj. należności pomniejszonej o należność zasądzoną prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach).

Nadto Sąd I instancji wskazał, że wola dłużnika zaliczenia dokonanej wpłaty na poczet należności zasądzonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie I ACa 231/14 została w sposób wyraźny ujawniona, chociażby w treści poleceń przelewów opiewających na należność główną stwierdzoną wyrokiem sądowym wraz z ustawowymi odsetkami oraz koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego, a także że w potwierdzeniach przelewu wyraźnie wskazano, że zapłata dotyczy sprawy „o sygn. akt I ACa 231/14 z dnia 6 października 2014r.”. Sąd Okręgowy podkreślił, że przemawia za tym sam sposób dokonania płatności – należność główną wraz z odsetkami powód przelewał na rachunek bankowy pozwanej – wierzyciela, zaś koszty zastępstwa – w wysokości stwierdzonej wyrokiem – na rachunek pełnomocnika pozwanej.

Według Sądu Okręgowego nie zasługuje również na uwzględnienie argumentacja pozwanej co do braku wiedzy o ustaleniach poczynionych pomiędzy dłużnikiem a pełnomocnikiem wierzycielki, jak również podnoszony brak umocowania tego ostatniego do działania w tym zakresie w imieniu pozwanej. Sąd I instancji podkreślił, iż pełnomocnik pozwanej prowadził stałą obsługę jej przedsiębiorstwa, a wolę przyjęcia i zarachowania zapłaty w sposób zgodny z wezwaniem do zapłaty poprzedzającym spełnienia świadczenia przez dłużnika (a pochodzącym od pełnomocnika wierzycielki), B. S. potwierdziła w wezwaniu do zapłaty dokonany w piśmie ze stycznia 2015 roku i podpisany własnoręcznie.

Sąd Okręgowy reasumując powyższe wskazał, że na etapie dokonania zapłaty (zarówno przed spełnieniem świadczenia, jak i bezpośrednio po), istniało między stronami zgodne porozumienie co do tego na poczet której części długu następuje zapłata i jej zarachowanie przez wierzyciela, toteż należało uznać, że zgodna wola stron wyprzedza reguły interpretacyjne określone w art. 451 k.c. i skutkuje wykonaniem zobowiązania dłużnika stwierdzonego spornym tytułem wykonawczym.

Sąd I instancji podniósł również, że przepis art. 451 k.c. nie znajduje zastosowania, jeżeli wierzyciel zaspokajany jest w drodze egzekucji (sądowej, administracyjnej), a nie przez dobrowolną zapłatę i odnosząc się do rozpoznawanej sprawy wskazał, że wprawdzie spełnienie świadczenia nastąpiło bez konieczności zainicjowania postępowania egzekucyjnego, ale w następstwie wezwania do zapłaty dokonanej pod rygorem wszczęcia egzekucji w oparciu o wskazany tytuł egzekucyjny, toteż płacąc dług stwierdzony przedmiotowym tytułem egzekucyjnym, dłużnik czynił to w celu uniknięcia przymusowego zaspokojenia, a zatem należało uznać, że wyłączenie zastosowania reguł interpretacyjnych z art. 451 k.c. również znajduje zastosowanie, bowiem dłużnik, który spełnia świadczenia, chcąc uniknąć skierowania przeciwko niemu egzekucji na podstawie istniejącego już tytułu wykonawczego nie może być w gorszej sytuacji niż gdyby odmówił dobrowolnej zapłaty i poczekał na wystąpienie przez wierzyciela z wnioskiem egzekucyjnym.

Marginalnie Sąd Okręgowy omówił kwestię, czy pozwana jako wierzyciel, w realiach ustalonego stanu faktycznego, miała możliwość skorzystania z własnej – uprzywilejowanej pozycji względem dłużnika wobec przedawnienia długu na poczet którego zarachowała dokonaną zapłatę, wskazując, że z okolicznością tą łączą się dwa aspekty, które wymagają szczegółowego wyjaśnienia: termin przedawnienia roszczenia przysługującego pozwanej – wierzycielce względem powoda – dłużnika oraz możliwość zaliczenia przez wierzyciela przedawnionego długu w trybie art. 451 k.c.

Sąd Okręgowy uznał za chybione stanowisko pozwanej, że świadczenie wynikające z zawartej przez strony umowy stanowiło wynagrodzenie licencyjne i w związku z tym zasadnym jest trzyletni okres przedawnienia jej roszczenia, wskazując, że kwestia charakteru umowy łączącej strony jako umowy o działo została przesądzona wyrokami Sądu Okręgowego w Katowicach i Sądu Apelacyjnego w Katowicach i takie ustalenie stanowiło źródło oceny zasadności zgłoszonych roszczeń w świetle praw i obowiązków stron, a zwłaszcza strony pozwanej (występującej obecnie w roli

powoda), skutkującej uznaniem zasadności żądania pozwu z przepisów regulujących dany typ umowy. Sąd I instancji powołując się na ugruntowane orzecznictwo wskazał, że zasadniczo mocą wiążącą objęta jest jedynie sentencja wyroku, a nie jej uzasadnienie, jednakże powaga rzeczy osądzonej rozciąga się również na motywy wyroku w takich granicach w jakich stanowią one konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia niezbędne do określenia jego zakresu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2013 r., sygn. akt IV CSK 624/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, z dnia 17 września 2014 r., III AUa 1751/13, L.), a zatem w jego ocenie wiążące w niniejszej sprawie są ustalenia dotyczące rodzaju łączącego strony stosunku prawnego i wywodzonych z tego tytułu praw i obowiązków stron.

Sąd I instancji podkreślił, że nawet jeżeli przyjąć – za stroną pozwaną trzyletni okres przedawnienia roszczenia wynikającego z wykonania umowy (...) z dnia 24 lutego 2009 roku, to termin ten również upłynął licząc od dnia 15 kwietnia 2009 roku. W ocenie Sądu Okręgowego złożenie w dniu 12 marca 2012 roku wniosku o zawezwanie do próby ugodowej (wniosek ten dotyczył kwoty tożsamej z tą objętą żądaniem pozwu, tj. 80.000 złotych, na którą miała składać się równowartość podatku VAT w kwocie 69.300 złotych oraz część należności głównej z umowy nr (...) w wysokości 10.700 złotych) nie spowodowało przerwania biegu przedawnienia pozostałej, niedochodzonej pozwem i nie objętej rzeczonym wnioskiem części roszczenia, tzn. w zakresie pozostałej części wynagrodzenia (nie objętej wnioskiem) termin przedawniania biegł w dalszym ciągu. Podkreślił też, że złożenie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej co do tej części wierzytelności w maju 2014 roku nie skutkowało przerywaniem biegu przedawnienia, który (bez względu na to, czy przyjmie się okres 2, czy 3- letni) upłynął wcześniej.

Nadto Sąd Okręgowy opowiedział się przeciwko możliwości zaliczenia przez wierzyciela spełnionego świadczenia na dług naturalny lub przedawniony, bowiem dłużnik spełniając świadczenie w razie braku innego oświadczenia, przynajmniej konkludentnie oświadcza, że chce zaspokoić dług zaskarżalny oraz nieprzedawniony, a więc taki, który wierzyciel mógłby skutecznie realizować przeciwko dłużnikowi i takiej woli dłużnika można domniemywać i należy oczekiwać, że odmienna wola dłużnika powinna być wyraźnie zmanifestowana; aby możliwe było zaliczenie świadczenia na poczet roszczenia przedawnionego konieczne jest wyraźne oświadczenie dłużnika na to zezwalające.

Mając powyższe na uwadze – w ocenie Sądu I instancji – zaistniałe w niniejszej sprawie okoliczności faktyczne przemawiają za uznaniem, iż należność objęta tytułem wykonawczym w postaci wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2014 roku wydanego w sprawie I ACa 231/14 została w całości zapłacona, zaś zobowiązanie z tego tytułu wygasło. Powód – dłużnik, skorzystał przy tym – słusznie – z przysługującego mu uprawnienia. Kwestią sporną, podnoszoną przez pozwaną w niniejszej sprawie była również okoliczność możliwości dokonania zarachowania – w sytuacji istnienia jednego długu – wynikającego z jednego stosunku zobowiązaniowego.

Sąd I instancji wskazał, że dług w rozumieniu art. 451 k.c. należy rozumieć dość szeroko – jako całość obowiązków dłużnika wynikających z tego samego stosunku prawnego, również gdy poszczególne obowiązki dłużnika (obciążające go w ramach jednego stosunku zobowiązaniowego) wykazują cechy odrębności, a wykonanie ich może być traktowane, jako spełnienie odrębnego świadczenia, a nadto podał, że przez kilka długów rozumieć należy także kilka rat tego samego długu, jak i jeden dług złożony z należności głównej i odsetek. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2005 r., I CK 140/05, www.sn.pl; Z. Gawlik, Komentarz do art. 451 Kodeksu Cywilnego, System Informacji Prawnej LEX).

Reasumując poczynione rozważania, Sąd Okręgowy przyznał rację stronie powodowej co do zasadności wytoczonego powództwa, przyjmując, że świadczenie – stwierdzone tytułem wykonawczym w postaci wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2014 roku wydanego w sprawie I ACa 231/14 zaopatrzonego klauzulą wykonalności – po jego powstaniu – wygasło na skutek jego spełnienia, co prowadzi do niemożności jego egzekwowania w drodze postępowania egzekucyjnego.

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 7.617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą to kwotę składa się uiszczona przez powoda opłata sądowa od pozwu w kwocie 4.000 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika powoda w osobie radcy prawnego w kwocie 3.600

złotych ustalone w oparciu o § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana, zaskarżając wyrok w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwana zarzuciła:

I. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na błędnym ustaleniu, iż:

- „strony umówiły się na poczet jakiej części długu następuje zapłata”, podczas gdy strony w ogóle nie prowadziły rozmów w tym zakresie,

- wystosowane przez pozwaną wezwanie do zapłaty z dnia 26 stycznia 2015 r. stanowiło oświadczenie woli co do sposobu zaliczenia wcześniejszej płatności powoda, podczas gdy jedynym jego sensem było uzyskanie przez pozwaną pełnej kwoty należnej jej z tytułu wykonania umowy i opóźnienia płatności powoda, będącą wynikiem naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną niepełną ocenę zgromadzonych w sprawie dowodów, a to w szczególności zeznań pozwanej z rozprawy w dniu 29 września 2015 r., faktury VAT z 1 kwietnia 2009 r. oraz korespondencji stron wymienianej w okresie październik 2014 r. – styczeń 2015;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.;

1. art. 60 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na uznaniu, że wystosowane przez powódkę wezwanie do zapłaty z 26 stycznia 2015 r. stanowiło oświadczenie woli o zarachowaniu płatności powoda;

2. art. 65 § 1 i § 2 k.c. poprzez ich błędne zastosowanie polegające na uznaniu, że zgodnym zamiarem stron było, aby płatność powoda w wysokości odpowiadającej kwocie zasądzonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 6 października 2014 r. (I ACa 231/14), została zaliczona na poczet tej części długu, w szczególności, że takie zaliczenie nastąpi bez względu na stanowisko powoda co do wymagalności pozostałej części roszczenia,

3. art. 451 § 1 zd. 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że wierzycielowi nie przysługuje uprawnienie do zaliczenia, płatności dłużnika na przedawnioną część długu oraz że przepis ten nie dotyczy świadczeń zrealizowanych w celu uniknięcia przymusowej egzekucji, tj. że świadczenia takie zawsze muszą być zaliczane na część zadłużenia, co do której egzekucja jest możliwa;

4. art. 451 § 1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie w sprawie polegające na uznaniu, że oświadczenie pozwanej z dnia 16 marca 2015 r. o zarachowaniu płatności powoda było bezskuteczne.

W oparciu o powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed Sądem I instancji w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy ocenić zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego, albowiem zarzut naruszenia prawa materialnego może być prawidłowo oceniony wyłącznie na tle prawidłowo ustalonego stanu faktycznego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, za całkowicie chybiony należy uznać zarzut naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na wadliwej ocenie całokształtu materiału dowodowego

sprawy, w szczególności zeznań pozwanej złożonych na rozprawie w dniu 29 września 2009 roku, faktury VAT z 1 kwietnia 2009 roku oraz korespondencji stron wymienianej w okresie październik 2014 roku – styczeń 2015 roku. Aby zarzucić skutecznie naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c., skarżący powinien wskazać, jaki konkretnie dowód mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, sąd uznał za wiarygodny i mający moc dowodową albo za niewiarygodny i nie mający mocy dowodowej, i w czym przy tej ocenie przejawia się naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów (zob. wyrok SN z 18.01.2002 r., I CKN 132/01, LEX). Kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (zob. postanowienie SN z 10.01.2002 r., II CKN 572/99, LEX). Stwierdzić też należy, iż jeżeli z materiału dowodowego, sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (zob. wyrok SN z 27.09.2002 r., II CKN 817/00, LEX).

Apelacja pozwanej tak wymaganych zarzutów nie przedstawia i nie wykazuje, aby ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd I instancji oraz oparte na niej wnioski były dotknięte powyższymi uchybieniami. W uzasadnianiu zaskarżonego wyroku – w przekonaniu Sądu II instancji – Sąd Okręgowy dokonał wszechstronnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów i ustosunkował się do wyniku postępowania dowodowego, a wyprowadzone przez Sąd wnioski są logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, nie naruszają zasad swobodnej oceny dowodów określonej w art. 233 k.p.c. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji prawidłowo ocenił całokształt zgromadzonych w sprawie dowodów.

Niewątpliwie powódka w toku postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Katowicach sygn. akt II C 379/09 dochodziła jedynie części należności wynikającej z tytułu wykonania umowy nr (...), wnosząc o zasądzenie na jej rzecz kwoty 80.000 złotych (cały zapłacony przez pozwaną podatek VAT w kwocie 69.300 złotych oraz część należności głównej w wysokości 10.700 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2009 roku oraz kosztów procesu.

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie II C 379/09 oddalił powództwo; zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3.617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu i nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 19.358 złotych tytułem kosztów sądowych.

Wyrokiem z dnia 6 października 2014 roku Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14, na skutek apelacji powódki, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach, wydany w sprawie o sygnaturze akt II C 379/09, i zasądził na rzecz B. S. od Województwa (...), kwotę 80.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2009 roku oraz kwotę 11.617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, a także kwotę 6.700 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Już następnego dnia po wydaniu opisanego wyroku tj. 7 października 2014 prowadzący obsługę prawną firmy pozwanej adwokat L. C., powołując się na udzielone mu pełnomocnictwo, wezwał powoda jako dłużnika do zapłaty określonych kwot : 80.000 złotych tytułem należności głównej, 46.614,79 złotych tytułem odsetek od dnia 16 kwietnia 2009 roku do dnia 7 października 2014 roku, dalszych odsetek po 28,49 złotych dziennie do dnia zapłaty oraz kosztów zastępstwa adwokackiego za obie instancje w kwocie 6.317 złotych. Pełnomocnik pozwanej wskazał, iż w/w kwoty stanowią należności zasądzone wyrokami: Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie z powództwa B. S. – M. Systemu Komputerowe o sygnaturze akt II C 379/09, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14 („Zakup systemów informatycznych do zarządzania informacjami środowiskowymi i opłatami za korzystanie środowiska” (...)) – pismo k. 36. Dodatkowo wskazano dwa numery konta, na które należy przelać w/w należności: numer rachunku bankowego pozwanej (na które należy przelać należność główną oraz odsetki) oraz numer rachunku bankowego jej pełnomocnika (do zapłaty kosztów zastępstwa adwokackiego). W piśmie zastrzeżono rygor egzekucji, na wypadek nie uczynienia zadość powinności. Po otrzymaniu wezwania do zapłaty

strony wymieniały między sobą korespondencję, która dotyczyła sposobu dokonania płatności, a ściślej numeru konta bankowego, na jaki ma nastąpić zapłata. W pismach pochodzących od pełnomocnika pozwanej – wierzyciela, wyraźnie wskazywano, że chodzi o zapłatę należności wynikających z wyroków: Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 12 listopada 2013 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt II C 379/09 zmienionego następnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14 i podano właściwe numery kont (odrębne dla należności głównej oraz kosztów i wydatków sądowych i kosztów zastępstwa) – pisma k. 37 i 38, mail k.41.

W dniu 10 listopada 2014 roku powód – dłużnik przełał na wskazany w korespondencji rachunek bankowy pozwanej – wierzyciela, tj. B. S. kwotę 137.983,56 złote. W tytule przelewu wskazano, że zapłata dotyczy sprawy o sygnaturze akt I ACa 231/14 z dnia 6 października 2014 roku. Na rachunek bankowy pełnomocnika pozwanej – adwokata L. C. tego samego dnia przelano kwotę 18.317 złotych. W tytule przelewu podano, że zapłata dotyczy sprawy I ACa 231/14 z dnia 6 października 2014 roku.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności faktyczne, wynikające z dowodów w postaci dokumentów, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, brak jest podstaw aby zarzucić Sądowi I instancji wadliwe ustalenie okoliczności faktycznych w zakresie dotyczącym ustaleń związanych z wykonaniem zapadłych orzeczeń Sądu Okręgowego w Katowicach i Sądu Apelacyjnego w Katowicach. W ocenie Sądu Apelacyjnego, brak także podstaw do uznania, iż Sąd I instancji w sposób wadliwy i wewnętrznie sprzeczny ocenił treść zeznań pozwanej B. S. złożonych na rozprawie w dniu 29 września 2015 roku. Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd I instancji uznał za wiarygodne zeznania pozwanej, przyjmując że przedstawiła ona okoliczności faktyczne sprawy, w sposób w jaki je pamięta i w jaki je rozumie. W dalszej jednak części uzasadnienia Sąd Okręgowy dokonał rozważań dotyczących przedstawionej przez pozwaną argumentacji co do braku wiedzy o ustaleniach poczynionych pomiędzy dłużnikiem a pełnomocnikiem wierzycielki, jak również podnoszony brak umocowania tego ostatniego do działania w tym zakresie w imieniu pozwanej, zauważając, że pełnomocnik pozwanej prowadził stałą obsługę jej przedsiębiorstwa a wolę przyjęcia i zarachowania zapłaty w sposób zgodny z wezwaniem do zapłaty poprzedzającym spełnienia świadczenia przez dłużnika (a pochodzącym od pełnomocnika wierzycielki), B. S. potwierdziła w wezwaniu do zapłaty dokonanym w piśmie ze stycznia 2015r. i podpisanym własnoręcznie. Wbrew bowiem twierdzeniom skarżącej wezwanie do zapłaty z dnia 26 stycznia 2015 roku (k. 42) w sposób jednoznaczny określa wierzytelność pozostałą do zapłaty wynikającą z faktury (...) z dnia 1 kwietnia 2009 roku z uwzględnieniem zapłaconej kwoty wynikającej z wyroku sądowego wydanego w dniu 6 października 2014 roku przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie sygn. akt I ACa 231/14. Tym samym stwierdzić należy, iż Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił, że pozwana w dniu 26 stycznia 2015 roku uznawała, że należność określona tytułem wykonawczym została przez stronę powodową zaspokojona. Brak jest podstaw do zarzucenia Sądowi I instancji naruszenia art. 60 k.c. Przepis ten określa sposób złożenia oświadczenia (ujawnienia) woli przez osobę dokonującą czynności prawnej, uznając, że może ona to uczynić – bez względu na formę - przez jakiegokolwiek zachowanie się, uzewnętrzniające tę wolę w sposób obiektywnie zrozumiały, a więc albo wyraźnie, albo dorozumianie przez jakiegokolwiek zachowanie się, które w okolicznościach towarzyszących w sposób dostatecznie zrozumiały wyraża wolę wywołania skutków prawnych objętych treścią czynności prawnej, np. przyjęcie zapłaty kwoty nominalnej bez zastrzeżenia waloryzacji lub potraktowania jej jako świadczenia częściowego uzasadnia domniemanie złożenia przez wierzyciela oświadczenia o przyjęciu świadczenia na zaspokojenie wierzytelności (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 września 1993 roku, I CRN 74/93, OSNCP 7-8.94, poz. 162).

W ocenie Sądu Apelacyjnego za zasadny nie może zostać także uznany zarzut naruszenia przez Sąd I instancji przepisu prawa materialnego w postaci art. 65§1 i 2 k.c.

Wbrew twierdzeniom skarżącej z wezwań do zapłaty, w tym z treści pisma z dnia 7 października 2014 roku jednoznacznie wynika charakter i zakres wierzytelności, do której spełnienia strona powodowa jako dłużnik została wezwana przez pełnomocnika pozwanej jako wierzycielki. Pełnomocnik pozwanej wskazał, iż żąda spełnienia roszczeń wynikających z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie o powództwa B. S. – M. Systemu Komputerowe o sygnaturze akt II C 379/09, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 października 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt I ACa 231/14. Twierdzenia apelacji, iż przed

dokonaniem płatności pozwana, ani jej pełnomocnik nie składali żadnego oświadczenia, a powód kierował się jedynie wskazaniem rachunku bankowego dokonany przez pełnomocnika procesowego nie posiadającego umocowania do składania w imieniu pozwanej oświadczeń o charakterze materialnoprawnym są pozbawione podstaw.

W przekonaniu Sądu Apelacyjnego za chybiony należy uznać także zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisu art. 451§1 k.c. Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd I instancji w sposób prawidłowy dokonał wykładni wskazanego przepisu, przytoczył w uzasadnieniu zakazanego wyroku zarówno stanowisko doktryny, jak i powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego w zakresie dotyczącym stosowania wymienionego przepisu, w tym pojęcia długu. Z niewadliwych ustaleń faktycznych Sądu I instancji wynika, że przed dokonaniem zapłaty w dniu 10 listopada 2014 roku, jak również bezpośrednio po jej dokonaniu istniało między stronami porozumienie co do tego, na poczet której części długu następuje zapłata i jej zarachowanie przez wierzyciela. Pełnomocnik pozwanej domagał się spełnienia przez powoda określonego tytułem egzekucyjnym świadczenia pieniężnego. Zasadnie zatem Sąd Okręgowy przyjął, że zgodna wola stron, wyprzedza reguły interpretacyjne określone w art. 451 k.c. i skutkuje wykonaniem zobowiązania dłużnika stwierdzonego spornym tytułem wykonawczym. W rozpoznawanej sprawie wola dłużnika zaliczenia dokonanej wpłaty na poczet należności zasądzonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie I ACa 231/14, została w sposób wyraźny ujawniona, chociażby w treści poleceń przelewów, opiewających na należność główną stwierdzoną wyrokiem sądowym wraz z ustawowymi odsetkami oraz koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego. W potwierdzeniach przelewu wyraźnie wskazano, że zapłata dotyczy sprawy „o sygn., akt I ACa 231/14 z dnia 6 października 2014r.”. Nadto – przemawia za tym sam sposób dokonania płatności – należność główną wraz z odsetkami powód przelał na rachunek bankowy pozwanej- wierzyciela, zaś koszty zastępstwa na rachunek pełnomocnika pozwanej. Zapłata ta nastąpiła na skutek skierowanych do powoda jako dłużnika wezwań pełnomocnika pozwanej w sposób jasny określających żądanie zapłaty i jego tytuł. Sąd I instancji zasadnie przyjął, że nie zasługuje na uwzględnienie argumentacja pozwanej, co do braku wiedzy o ustaleniach poczynionych pomiędzy dłużnikiem, a pełnomocnikiem wierzycielki, jak również podnoszony brak umocowania tego ostatniego do działania w tym zakresie w imieniu pozwanej, zwłaszcza, iż pełnomocnik pozwanej prowadził stałą obsługę jej przedsiębiorstwa, a wola przyjęcia i zarachowania zapłaty w sposób zgodny z wezwaniem do zapłaty potwierdziła pozwana w wezwaniu do zapłaty dokonany w piśmie z dnia 26 stycznia 2015 roku (k.42). Sąd I instancji zauważył nadto, iż w rozpoznawanej sprawie spełnienie świadczenia określonego tytułem egzekucyjnym nastąpiło bez konieczności wszczęcia postępowania egzekucyjnego, ale w następstwie wezwania do zapłaty, dokonano pod rygorem wszczęcia egzekucji. Tym samym płacąc dług stwierdzony tytułem egzekucyjnym, dłużnik czynił to w celu uniknięcia przymusowego zaspokojenia. Powołując się na stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1957 roku, w sprawie sygn. akt IC CR 589/55 ((...) 1957, Nr 12), że reguły interpretacyjne art. 451 k.c. nie znajdują zastosowania, jeżeli wierzyciel zaspokajany jest w drodze egzekucji, a nie przez dobrowolną zapłatę, Sąd Okręgowy - w ocenie Sądu Apelacyjnego – zasadnie przyjął, że zasada ta znajduje również zastosowanie w rozpoznawanej sprawie, bowiem dłużnik, który spełnia świadczenia, chcąc uniknąć skierowania przeciwko niemu egzekucji na podstawie istniejącego już tytułu wykonawczego, nie może być w gorszej sytuacji niż, gdyby odmówił dobrowolnej zapłaty i poczekał na wystąpienie przez wierzyciela z wnioskiem egzekucyjnym. Podkreślenia wymaga, iż dłużnik spełniając roszczenie w dniu 10 listopada 2014 roku w sposób precyzyjny określił jakie świadczenie i z jakiego tytułu spełnia, co aż do dnia 16 marca 2015 roku, kiedy to pozwana złożyła powodowi oświadczenie o odmiennym zaliczeniu wpłaty dokonanej w dniu 10 listopada 2014 roku w kwocie 137.983,56 złotych (oświadczenie k. 46), nie było kwestionowane. Przyjmując nawet hipotetycznie, iż w rozpoznawanej sprawie pozwana miała prawo na podstawie art. 451 §1 zd. 2 k.c. do innego zaliczenia otrzymanego od powoda w dniu 10 listopada 2014 roku świadczenia, niemniej jednak w takiej sytuacji wymagane jest złożenie przez wierzyciela oświadczenia woli, które ze względu na bezpieczeństwo obrotu prawnego winno być złożone dłużnikowi w sposób niezwłoczny. Tymczasem w niniejszej sprawie brak jest tego rodzaju dowodu, który świadczyłby o tym, że tego rodzaju oświadczenie zostało przez pozwaną na ręce powoda niezwłocznie złożone, tym samym wierzyciel nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 451 § 1 zd. 2 k.c. Sąd Okręgowy, który wbrew twierdzeniom apelacji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w tym zakresie, słusznie uznał, iż dokonanie przez powoda wpłat w dniu 10 listopada 2014 roku nastąpiło przez pozwaną na poczet należności określonej tytułem wykonawczym. Na marginesie wskazać należy, iż wobec powyższego kwestia oceny, czy wierzycielowi przysługuje prawo do zaliczenia wpłaty dłużnika na poczet długu przedawnionego nie ma

znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Tym niemniej stwierdzić należy, że Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Sądu Okręgowego w tym zakresie, który prawidłowo opowiedział się przeciwko takiej możliwości.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd Apelacyjny uznał, że apelacją nie jest zasadna i jako taka podlega oddaleniu na podstawie przepisu art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. przepisu 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c., kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 2.700 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, ustaloną zgodnie z przepisami § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 ze zm.) i stosownie do wartości przedmiotu sporu.